

Diskuze občanů o politických tématech, představy o vlivech na rozhodování politiků

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2007, v07-03</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>5. 3. – 12. 3. 2007</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1046</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OM.8, PD.6, PD.64</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>4. dubna 2007</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

Z březnového šetření Centra pro výzkum veřejného mínění vyplývá, že o politických tématech diskutují čeští občané nejčastěji s někým z rodiny či přátel¹. Minimálně jednou v týdnu před uskutečněním výzkumu diskutovala o politice celá polovina (50 %) dotázaných s rodinným příslušníkem a 53 % dotázaných s přáteli či spolupracovníky. S cizími lidmi debatovalo o politice pouze 7 % a s veřejně činnými osobami 4 % respondentů (podrobnější výsledky v tab. 1 na následující straně).

¹ Otázka: „Pokuste se odhadnout, kolikrát jste minulý týden diskutoval o politických tématech a událostech.“

Tabulka 1: Frekvence diskuzí o politických tématech a událostech – v kolika dnech za uplynulý týden respondent o politické situaci diskutoval (v %)

	1-2x	3-5x	6-7x	8x a více	ani 1x
s někým z rodiny	29	16	4	1	46
s přáteli, známými, spolupracovníky	32	19	2	0	42
s cizími lidmi	6	1	0	0	90
s osobami veřejně činnými	3	1	0	0	94

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nev“.

Štěpící linií v rozvrstvení názoru ve veřejnosti je v tomto případě pouze věk – o politice častěji vůbec nediskutují lidé z věkové kategorie 15-29 let.

V šetření jsme dále mapovali představy osloveného vzorku populace o ovlivňování politiků. Největší vliv na rozhodování politiků dotázaní připsali stejně jako ve stejném průzkumu před dvěma roky úplatkům a korupci (tři čtvrtiny oslovených se zařadily od středu blíže k pólu škály „ovlivňuje v nejvyšší míře“). Následovaly zájmové skupiny a lobby (dvě třetiny, resp. 62 % respondentů, od středu blíže k pólu škály „ovlivňuje v nejvyšší míře“). Rovněž v případě médií a voličů se většina dotázaných přiklání spíše k tomu, že mají vliv na rozhodování politiků (zhruba polovina - 53 % - respondentů od středu blíže k pólu škály „ovlivňuje v nejvyšší míře“). Mezi položky, u nichž se více dotázaných zařadilo od středu škály blíže k pólu „vůbec neovlivňuje“, patří stávky a demonstrace, průzkumy veřejného mínění a občané (v tomto případě se 22 % dotázaných zařadilo blíže pólu „ovlivňují v nejvyšší míře“ a 59 % respondentů blíže pólu „vůbec neovlivňují“). Výsledky v porovnání s daty z výzkumu v červnu 2005 shrnuje následující tabulka.

Tabulka 2: Představy o vlivu na rozhodování politiků: srovnání 2005/2007 (v %)²

	1 = v nejvyšší míře	2	3	4	5	6	7 = vůbec ne
média	8/8	19/19	23/26	14/15	9/11	7/8	9/8
občané	2/2	6/6	13/14	16/18	18/19	20/17	19/23
voliči vlastní strany	6/5	15/14	21/25	19/21	15/15	10/9	7/6
úplatky a korupce	23/25	27/32	19/18	8/9	5/5	3/3	2/3
průzkumy veřejného mínění	2/2	9/9	18/19	20/21	14/16	12/10	11/13
stávky a demonstrace	3/2	10/7	18/17	18/20	14/19	13/15	12/12
zájmové skupiny a lobby	16/16	23/28	16/18	9/10	7/8	8/6	7/5

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nev“.

² Otázka: „Jak moc podle Vašeho názoru ovlivňují rozhodování politiků média, občané, voliči vlastní strany, úplatky a korupce, průzkumy veřejného mínění, stávky a demonstrace, zájmové skupiny a lobby?“

Při posuzování vlivu jednotlivých médií na rozhodování politiků zařadili dotázaní na první místo Českou televizi a televizi Nova. Spíše silným vlivem disponuje podle názoru respondentů také deník MF Dnes. U ostatních médií převažoval mezi respondenty stejně jako při stejném šetření před dvěma lety názor, že jejich vliv je spíše slabý (při součtu položek „slabý“ a „velmi slabý“ oproti součtu položek „velmi silný“ a „silný“). Nejméně vlivným se dotázaným jevil deník Blesk – 36 % oslovených uvedlo, že nemá na rozhodování politiků žádný vliv.

Tabulka 3: Vliv médií na rozhodování politiků: srovnání 2005/2007 (v %)³

	velmi silný	silný	slabý	velmi slabý	žádný
Česká televize	10/13	34/34	24/25	9/8	9/8
TV NOVA	10/9	30/31	23/29	11/10	10/10
TV Prima**	5	23	33	11	10
MF DNES	6/7	25/28	26/25	9/8	11/12
Lidové noviny	3/4	18/19	27/28	11/10	11/13
Právo	2/4	19/18	28/29	11/12	13/13
Hospodářské noviny**	7	21	23	9	11
Blesk	1/1	6/7	17/17	16/17	38/36
Haló noviny**	1	3	17	13	24
ČRO1	4/6	18/20	23/24	11/10	14/10
Reflex	2/2	11/10	19/21	13/11	17/15
Frekvence 1*	2	9	22	14	18
Týden	1/2	8/10	18/21	13/10	16/14
Respekt**	2	11	19	10	15

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

* Pouze údaje za rok 2005

** Pouze údaje za rok 2007

Základní sociodemografické charakteristiky se u dvou posledních sledovaných otázek v rozvrstvení názorů statisticky významně neodrazily.

³ Otázka: „Na škále vyznačte, jaký vliv má dle Vašeho názoru dané médium na rozhodování politiků.“